

**119 – TELEFONUL COPILULUI.
UN INSTRUMENT PENTRU PROTECȚIA
ȘI APĂRAREA COPIILOR CARE DEVIN VICTIME
ALE ABUZURILOR ÎN FAMILIE, ÎN CENTRELE DE
PLASAMENT/REZIDENȚIALE, ȘCOALĂ SAU COMUNITATE**

VIȘINEL COSTEL BALAN*

RĂZVAN BĂDĂU**

Abstract:

Romania provides a legislative framework to respond to the real need for protection and defence of children who become victims of abuse in various environments, such as family, foster/residential homes, school or community, yet local authorities do not react uniformly or react late to defend children.

An analysis carried out at national level on how the General Directorates of Social Assistance and Child Protection (GDSACP) manage the 119 – Child helpline service. At the same time, we studied the reaction of children, victims and adults who have reported an incident, trusting the 119 helpline. At the same time, we tried to highlight the support offered, by a public institution, to Romanian minors who called the child helpline as victims of abuse.

Keywords: 119 – Child helpline, Vocea Copiilor Abandonați, trust, representation, abuse, GDSACP, National Agency for the Protection of Children and Adoption.

Résumé :

La législation roumaine répond au besoin réel de protection et de défense des enfants victimes d'abus dans divers environnements, tels que la famille, les foyers d'accueil/résidentiels, l'école ou la communauté, mais les autorités locales ne réagissent pas uniformément ou tardivement pour défendre les enfants.

Analyse réalisée au niveau national sur la manière dont les directions générales de l'assistance sociale et de la protection de l'enfance gèrent le service 119, la ligne d'assistance téléphonique pour les enfants. Parallèlement, nous avons étudié la réaction des enfants, des victimes et des adultes qui ont signalé un incident et qui font confiance à la ligne d'assistance 119. En même temps, nous sommes efforcés de mettre en évidence le soutien offert, par une institution publique, aux mineurs roumains qui ont appelé le service d'assistance téléphonique pour enfants en tant que victimes d'abus.

* Drd., Școala Națională de Studii Politice și Administrative București, e-mail: visinel.balan.drd@politice.ro.

** Drd., Universitatea din București, e-mail: razvan.badau@s.unibuc.ro

Mots clés : 119 – ligne d’assistance téléphonique pour les enfants., Vocea Copiilor Abandonați, confiance, représentation, abus, DGASPC, Autorité Nationale pour la Protection de l’Enfance et les Adoptions.

România este o țară în curs de dezvoltare din Europa Centrală și de Est care a ratificat Convenția Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului în anul 1990. Această decizie votată de Parlamentul României postcomuniste a reprezentat un semnal de schimbare transmis de statul român, la nivel național și internațional, mai ales pentru actorii relevanți care au constatat o încălcare flagrantă a drepturilor copiilor în timpul regimului Ceaușescu. Inclusiv în Titlul II al Constituției României, Capitolul II: Drepturile și libertățile fundamentale, constatăm, față de precedentele legi fundamentale, faptul că avem stipulate unele articole ce fac trimiteri directe la drepturile copiilor.¹ Ulterior, în deceniile ce au urmat, ca urmare a apartenenței la NATO și UE, dar și a unei evoluții firești a societății românești, protecția și apărarea copiilor a început să o ocupe un loc în agenda publică, mai ales în perioadele în care s-a constatat o nerespectare a libertăților lor.

Inechitățile sociale, decalajul față de statele dezvoltate din Europa, polarizarea la nivelul societății din România au condus la o situație în care zeci de mii de copii trăiesc anual departe de familiile lor, marea majoritate din cauza lipsei mijloacelor materiale necesare pentru o existență decentă, fiind la limita subzistenței. Mai mult decât atât, la nivelul Uniunii Europene, înainte de pandemie, România era printre primele state într-un clasament nefast, în clasamentul „persoanelor expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială”², ceea ce se răsfrânge primordial asupra copiilor. În aceste circumstanțe, la mijlocul anului 2023, am demarat o cercetare națională cu privire la utilizarea serviciului 119 – Telefonul Copilului – de către structurile specializate (DGASPC – Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului) din fiecare județ, în scopul apărării și reprezentării copiilor care au devenit victime ale abuzurilor în diverse medii.

În sprijinul acestui demers, am trimis o solicitare de informații conform Legii 544/2001 referitoare la accesul liber la informații de interes public, pentru a obține date certe despre modul în care funcționează serviciul telefonic 119, precum și despre modul în care s-au poziționat/raportat la apelurile primite din partea adulților, dar și din partea copiilor. De asemenea, am avut în vedere și

¹ Art. 48, Art. 49, Constituția României.

² Helene Strandell, Pascal Wolff, *Key Figures on Europe. Statistics Illustrated: 2020 Edition*, Charleroi: Publications Office of the EU, 2021, p. 24.

faptul că adulții au un rol covârșitor în parcursul educațional al copiilor³, mai ales în starea lor de bine, de aceea intervențiile lor telefonice sunt relevante și pentru a urmări încrederea copiilor și persoanelor mature într-o instituție a statului. Prin urmare, în urma unui studiu bine documentat, la data de 18 iulie 2023, am adresat, celor 47 de DGASPC-uri o solicitare referitoare la următoarele aspecte:

1. *Cum funcționează serviciul telefonic 119 la nivelul județului dumneavoastră? Care este programul de funcționare și modalitatea de preluare a sesizărilor și cazurilor din județ?*

2. *Care este numărul total de cazuri de abuzuri înregistrate în anul 2022 și 2023 în comunitate și, separat, în centrele de plasament și rezidențiale la nivelul județului dumneavoastră?*

3. *Din totalul cazurilor de abuzuri înregistrate, câte au fost sesizate de copii și câte de adulți? Dintre copiii care au sesizat cazuri de abuzuri, câți au fost din centrele de plasament și rezidențiale?*

4. *Sesizările de abuzuri făcute de copii sunt redirecționate către parchet sau poliție pentru investigații ulterioare sau se urmează alte proceduri interne? Ce protocoale/ proceduri aveți stabilite pentru implementarea liniei 119 la nivelul județului?*

Context

Efectele devastatoare ale pandemiei de COVID-19 asupra copiilor din România au fost evidente și alarmante. Conform referatului de propunere a aprobării OUG 105/2021, privind aprobarea și implementarea Programului național de suport pentru copii, în contextul pandemiei de COVID-19 – „Din grijă pentru copii”, jumătate dintre copii și părinți au resimțit stări de anxietate, agresivitate, depresie și alte tulburări emoționale. În plus, numărul episoadelor depresive și de anxietate raportate de elevi a fost unul ridicat, mai ales în comparație cu anii pre-pandemie. Cu toate acestea, accesul la asistență psihologică a fost extrem de limitat, lăsând mulți copii fără sprijinul necesar.

Mai mult, pandemia a accentuat și riscul abuzului și exploatării sexuale a copiilor, în special în mediul online. Numărul dosarelor penale privind infracțiuni de pornografie infantilă a crescut semnificativ în perioada 2020-

³ Marmar Mukhopadhyay, *Academic Leadership: Enhancing School Effectiveness*, London: Routledge, 2023, p. 169.

2021, iar copiii au fost și sunt expuși la suferință din cauza circulației continue a unor înregistrări ale abuzurilor pe internet.

În aceste condiții, Guvernul României a aprobat Ordonanța de urgență nr. 105/2021 privind aprobarea și implementarea Programului național de suport pentru copii, în contextul pandemiei de COVID-19 – „Din grijă pentru copii”, un instrument menit pentru prevenirea și combaterea violenței și abuzului împotriva copiilor.

Conform Ordonanței de urgență⁴, Serviciul de Telecomunicații Speciale (STS) a inițiat înființarea unui număr unic național, 119, destinat raportării cazurilor de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență împotriva copiilor. Acest număr este destinat situațiilor care nu necesită intervenția imediată a agențiilor specializate din cadrul Serviciului de urgență 112, fiind gestionat de către direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului conform unei proceduri unitare de implementare. De asemenea, în cazul în care situația anunțată necesită intervenția agențiilor specializate din cadrul Sistemului Național Unic pentru apeluri de urgență, direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului au responsabilitatea de a alerta Serviciul de urgență 112. Totodată, Poliția Română poate utiliza Sistemul de avertizare a populației în situații de urgență „RO-ALERT” pentru sprijinul populației în căutarea copiilor dispăruți, conform unui protocol încheiat între instituțiile implicate.

În același timp, Ministerul Educației trebuia să dezvolte o aplicație mobilă și online de evaluare psiho-emoțională destinată copiilor, în parteneriat cu Colegiul Psihologilor din România, pentru a asigura o evaluare corectă și eficientă a stării psiho-emoționale a copiilor.

Drepturile copiilor trebuie protejate cu fermitate împotriva abuzului, neglijării, exploatării și oricărei forme de violență. Conform Legii 272/2004, privind protecția și promovarea drepturilor copilului, copiii au dreptul de a fi ocrotiți împotriva abuzului și neglijării, indiferent de mediul în care se află. Orice formă de violență⁵, fie ea în familie, în instituții de învățământ sau în orice alt mediu, trebuie să fie sancționată și raportată autorităților competente.

⁴ Art. 9 din OUG 105/2021, privind aprobarea și implementarea Programului național de suport pentru copii, în contextul pandemiei de COVID-19 – „Din grijă pentru copii”.

⁵ Legea 272/2004, privind protecția și promovarea drepturilor copilului:
Art. 89:

- (1) Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva abuzului, neglijării, exploatării, traficului, migrației ilegale, răpirii, violenței, pornografiei prin internet, precum și a oricăror forme de violență, indiferent de mediul în care acesta se află: familie,

Atât persoanele particulare, cât și autoritățile publice și instituțiile private au obligația de a raporta imediat orice suspiciune de abuz sau neglijare a unui copil către autoritățile competente. Este esențial ca toți cei care intră în contact cu copiii în virtutea profesiei lor să fie atenți și să reacționeze prompt în astfel de situații.

De asemenea, este important ca victimele abuzului să beneficieze de sprijin și îngrijire adecvată pentru recuperare și reintegrare socială. Toate acțiunile întreprinse în acest sens trebuie să aibă ca prioritate sănătatea, respectul de sine și demnitatea copiilor, pentru a le oferi șansa unei vieți normale și fără traume.

Situația din teren

În cele ce urmează am analizat datele obținute de la DGASPC-uri cu privire la utilizarea apelului unic de urgență 119 de către copii cu scopul de a raporta o formă de abuz a căror victimă sunt sau au fost. În acest context, s-a impus o investigație mai detaliată pentru a determina câte dintre aceste apeluri au fost unice și câte au fost efectuate pentru a semnaliza aceeași problemă. De asemenea, pentru a asigura relevanța și eficiența acestui serviciu, este imperativ ca astfel de date să fie monitorizate trimestrial pentru a identifica posibile tendințe sau schimbări în comportamentul populației în ceea ce privește utilizarea acestui număr de urgență.

instituții de învățământ, medicale, de protecție, medii de cercetare a infracțiunilor și de reabilitare/detenențe, internet, mass-media, locuri de muncă, medii sportive, comunitate etc.

- (2) Orice persoană fizică sau juridică, precum și copilul pot sesiza direcția generală de asistență socială și protecția copilului din județul/sectorul de domiciliu să ia măsurile corespunzătoare pentru a-l proteja împotriva oricăror forme de violență, inclusiv violență sexuală, vătămare, sau de abuz fizic sau mental, înstrăinare părintească, de rele tratamente sau de exploatare, de abandon sau neglijență.
- (3) Angajații instituțiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare, înstrăinare părintească sau rele tratamente au obligația de a sesiza de urgență direcția generală de asistență socială și protecția copilului.

Art. 90:

- (1) Părinții copilului sau, după caz, alt reprezentant legal al acestuia, autoritățile publice și organismele private au obligația să ia toate măsurile corespunzătoare pentru a facilita readaptarea fizică și psihologică și reintegrarea socială a oricărui copil care a fost victima oricărei forme de neglijență, exploatare, înstrăinare părintească sau abuz, de tortură sau pedeapsă ori tratamente crude, inumane sau degradante.
- (2) Persoanele menționate la alin. (1) vor asigura condițiile necesare pentru ca readaptarea și reintegrarea să favorizeze sănătatea, respectul de sine și demnitatea copilului.

Cine a sunat la 119 – Telefonul copilului, între iulie 2022 și iulie 2023?

Nr. crt.	Județ	Copil (comunitate)	Adult	Copil (instituționalizat)
1	Alba	7	22	1
2	Arad	6	228	-
3	Argeș	41	202	1
4	Bacău	18	228	-
5	Bistrița Năsăud	2	3	-
6	Botoșani	3	14	-
7	Brăila	4	782	-
8	Brașov	3	259	-
9	Buzău	18	557	-
10	Bihor	3	101	2
11	Călărași	9	68	1
12	Caraș Severin	15	39	-
13	Cluj	8	110	1
14	Covasna	3	7	-
15	Constanța	21	948	-
16	Dâmbovița	8	1162	-
17	Dolj	-	406	-
18	Galați	2	215	1
19	Giurgiu	1	34	-
20	Gorj	4	144	-
21	Harghita	0	3	-
22	Hunedoara	6	16	1
23	Ialomița	27	323	-
24	Iași	6	39	5
25	Ilfov	0	72	-
26	Maramureș	12	109	-

Nr. crt.	Județ	Copil (comunitate)	Adult	Copil (instituționalizat)
27	Mureș	6	314	-
28	Olt	9	94	-
29	Prahova	28	554	-
30	Satu Mare	3	84	-
31	Sălaj	2	40	-
32	Sibiu	11	52	3
33	Suceava	9	86	-
34	Sector 1	11	40	2
35	Sector 2	12	491	5
36	Sector 3	4	59	-
37	Sector 4	3	65	-
38	Sector 5	-	-	-
39	Sector 6	8	58	2
40	Timiș	5	114	-
41	Tulcea	4	4	-
42	Vaslui	42	401	-
43	Vâlcea	0	118	-
44	Vrancea	6	22	-
Total		390	8687	25

Conform datelor prezentate în tabelul anterior, 44 din cele 47 de Direcții Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului au răspuns la solicitarea trimisă cu privire la serviciile de intervenție în cazul apelurilor la numărul unic de urgență 119 – Telefonul Copilului. Cu toate acestea, este important să subliniez în mod specific fiecare intervenție, raportându-mă la informațiile care mi-au atras atenția din răspunsurile citite.

DGASPC Iași a comunicat că din cei 5 copii aflați sub măsura protecției speciale, care au apelat la numărul 119, 3 au făcut acest lucru din cauza abuzului fizic și 2 în urma unor situații de molestare sexuală. În ceea ce privește

DGASPC Satu Mare, rezultă că această instituție dispune de cea mai complexă echipă dedicată serviciului 119 – Telefonul Copilului, formată din 2 psihologi, 2 consilieri, 2 asistenți sociali și 2 șoferi. DGASPC Brăila menționează că serviciul funcționează cu specialiști în intervalul orar 8:00 – 16:00, iar în afara acestor ore, precum și în weekend, un angajat de la Centrul de Primire în Regim de Urgență (CPRU) răspunde la apeluri, fiind vorba despre o educatoare sau supraveghetoare.

În contrast, DGASPC Sector 5 a refuzat să ofere informații privind implementarea serviciului 119, sugerându-ne să mă adresez către Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție (ANPDCA) sau STS. DGASPC Alba și Caraș-Severin au fost singurele instituții care au confirmat că au transmis toate sesizările primite prin intermediul numărului de urgență 119 către autoritățile competente în domeniul cercetării penale. În acest sens trebuie avut în vedere articolul 102 din Legea 272/2004 care prevede clar că: *în cazul în care abuzul, neglijarea, înstrăinarea părintească, exploatarea și orice formă de violență asupra copilului a fost săvârșită de către persoane care, în baza unui raport juridic de muncă sau de altă natură, asigurau protecția, creșterea, îngrijirea sau educația copilului, angajatorii au obligația să sesizeze de îndată organele de urmărire penală și să dispună îndepărtarea persoanei respective de copiii aflați în grija sa.*

Este evident că transparența și eficiența serviciilor de intervenție în cazul apelurilor la 119 – Telefonul Copilului diferă semnificativ în funcție de regiunea și instituția responsabilă. Este important ca DGASPC-urile să acorde o atenție deosebită acestui aspect și să își îmbunătățească colaborarea cu autoritățile implicate pentru a asigura protecția copiilor în situații de criză. Mai mult de atât, este important ca DGASPC-urile să aibă o abordare unitară în implementarea procedurilor operaționale transmise de ANPDCA pentru implementarea serviciului de urgență 119 care vine în sprijinul copiilor victime ale abuzurilor în diverse medii. Toate DGASPC-urile au declarat că serviciul 119 – Telefonul Copilului funcționează în baza procedurii transmise de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție: *La nivelul Serviciului/ Compartimentului Telefonul Copilului 119 există o procedură pentru organizarea și funcționarea numărului unic național 119, emisă de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție.*

Din răspunsurile primite a reieșit că unele instituții au implementat echipaje specializate și proceduri clare pentru gestionarea apelurilor la numărul de urgență 119, demonstrând un angajament puternic pentru protecția copiilor

în dificultate. Totuși, există și cazuri, precum cel al DGASPC Sector 5, unde lipsa de colaborare și transparența poate pune în pericol siguranța copiilor vulnerabili.

În cadrul analizei, am constatat că din totalul de 8687 de adulți care au semnalat prin 119 un caz de abuz asupra copilului, 54 dintre aceștia au fost persoane care au sesizat o formă de abuz asupra unui copil aflat în grija statului într-un centru administrat de DGASPC. Acest lucru arată că copiii aflați în sistemele de protecție specială pot fi, de asemenea, victime ale abuzului, chiar în acele locuri menite să le ofere siguranță. În plus, în ceea ce privește numărul de copii instituționalizați care au apelat la 119, ar trebui să fie luate în considerare și informații despre accesul acestora la telefon, pentru a evalua în mod corespunzător contextul în care s-au realizat apelurile.

Atunci când un adult a semnalat un caz de exploatare a copiilor la cerșit de către părinții biologici la DGASPC Ilfov, reprezentantul instituției a sugerat că ar fi indicat să fie contactată poliția. Această reacție a ridicat întrebări cu privire la implicarea și eficacitatea DGASPC în protejarea copiilor aflați în situații de abuz. Este important să subliniem că este esențială o colaborarea interinstituțională în astfel de situații. Atât Direcțiile Generale, cât și poliția, organele de cercetare penală și alte organizații implicate în protecția și protejarea copilului ar trebui să lucreze împreună pentru a asigura un răspuns adecvat în cazuri de abuz sau neglijare. Comunicarea și cooperarea între aceste instituții sunt fundamentale pentru garantarea siguranței și bunăstării copiilor vulnerabili.

În cazul specific prezentat, deși inițial instituția nu a reacționat prompt, directorul DGASPC Ilfov a intervenit ulterior și a luat măsurile legale necesare pentru protejarea copiilor exploatați. Acest lucru indică faptul că, în ciuda dificultăților întâmpinate, există resurse și proceduri care pot fi activate pentru a asigura protecția copiilor în situații de abuz, mai ales în chestiunea în care conștiința copilului este dezvoltată.

În urma discuției purtate cu o cunoscută activistă din Iași, am constatat cu surprindere modul nepotrivit în care au abordat reprezentanții DGASPC, de la capătul apelului 119, o sesizarea privind copiii victime ale abuzurilor. În loc să manifeste empatie și profesionalism în fața unei astfel de situații sensibile, aceștia s-au manifestat agresiv, răstindu-se la doamna în cauză și sugerându-i că deranjează. Este esențial ca personalul care interacționează cu publicul să fie pregătit și instruit în ce privește importanța și sensibilitatea acestor situații, precum și să manifeste tact și calm în comunicarea cu cetățenii. Reacția agresivă și nepăsarea arată o lipsă de profesionalism pe care o regăsim

și în alte instituții publice, iar astfel de incidente trebuie să fie aspru sancționate de către funcționarii publici care conduc astfel de organizații din domeniul protecției copilului.

La începutul anului școlar 2023-2024, am participat la discuții în școlile private din București cu privire la problema violenței asupra copiilor, având în vedere că mulți dintre aceștia sunt implicați în diverse forme de abuz în cadrul familiei. De-a lungul timpului, reprezentanții instituțiilor de învățământ privat au raportat situații de abuz către autoritățile competente, însă rezultatele acestor demersuri au generat efecte negative atât asupra copiilor implicați, cât și asupra școlilor.

Având în vedere experiența, am reiterat importanța sprijinului exterior în orice mod posibil și am recomandat să raporteze astfel de situații de abuz la numărul de telefon 119 – telefonul copilului, unde pot obține ajutor și suport specializat în astfel de cazuri sensibile. Este esențial ca aceste incidente să fie tratate cu maximă seriozitate și promptitudine, pentru a asigura siguranța și bunăstarea tuturor copiilor implicați. Colaborarea între școlile private, autoritățile competente și alte organizații implicate în protecția copilului este esențială pentru prevenirea și combaterea abuzurilor asupra celor mai vulnerabili membri ai societății noastre.

Conform datelor publicate pe site-ul Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție (ANPDCA⁶), numărul copiilor victime ale abuzurilor a înregistrat o creștere semnificativă în perioada 2022 – 2023. În anul 2022, numărul acestor copii era de 17.175, în timp ce în 2023 acesta a crescut la 17.709, reflectând o creștere de aproximativ 650 de copii într-un singur an. Din totalul copiilor victime ale abuzurilor înregistrat putem estima că doar 390 au apelat la 119 – telefonul copilului.

Acest fenomen alarmant evidențiază gravitatea situației în ceea ce privește protecția drepturilor copiilor în societatea noastră. Abuzurile asupra copiilor pot avea consecințe devastatoare asupra dezvoltării lor emoționale, fizice și cognitive, iar impactul acestora poate fi resimțit pe termen lung.

Totodată, este important ca Direcțiile Generale să-și revizuiască procedurile interne și să țină cont de misiunea asumată pentru a-i susține pe copiii aflați în grija statului. Formarea continuă a personalului și creșterea gradului de conștientizare cu privire la problemele legate de abuzul asupra copiilor ar putea îmbunătăți semnificativ capacitatea instituțiilor de a proteja copiii vulnerabili.

⁶ <https://copii.gov.ro/1/date-statistice-copii-si-adoptii/> (accesat la data de 26.06.2024).

Lipsa sesizărilor prin intermediul numărului 119 din partea copiilor aflați în grija statului poate fi atribuită unei deficiențe de informare a specialiștilor privind situațiile în care acești copii devin victime ale abuzurilor în centrele de protecție. De asemenea, este extrem de dificil pentru un copil aflat sub protecție specială să raporteze un abuz tocmai abuzatorului său. Aceasta este o situație terifiantă, deoarece mulți copii se află în imposibilitatea de a apela la ajutorul necesar din cauza relațiilor abuzive în care se află. Deseori abuzatorul deține o poziție de putere și de superioritate față de victima sa, mai ales în situația în care copilul respectiv depinde din toate punctele de vedere de personalul abuzator. Este de neconceput pentru un copil să fie abuzat (fizic, verbal, sexual) de un membru al familiei sale și să apeleze tot la acel abuzator pentru ajutor. Similar, copiii aflați în grija statului pot întâmpina dificultăți în a accesa linia de ajutor 119 – Telefonul Copilului. Această situație poate fi percepută ca fiind inadecvată și, în unele cazuri, poate produce tragedii, inclusiv cazuri de suicid. Din acest motiv, este necesar să se creeze o structură independentă care să le ofere copiilor protecția și sprijinul de care au nevoie în astfel de situații sensibile.

Concluzii

România dispune de un cadru legislativ care să răspundă nevoii reale de protecție și apărare a copiilor care devin victime ale abuzurilor în diverse medii, cum ar fi familia, centrele de plasament/rezidențiale, școala sau comunitatea, autoritățile locale nu reacționează uniform ori reacționează tardiv pentru apărarea copiilor. Mecanismele pe care le dețin aceste instituții publice nu au fost utilizate la capacitate optimă, iar singurii care au avut de suferit, pe termen scurt, mediu și lung au fost copiii.

Ce putem face?

Semnalarea situațiilor de violență asupra copilului este un aspect extrem de important și sensibil în societatea noastră, având consecințe devastatoare asupra acestora. Trebuie să se acționeze prompt și eficient în astfel de situații pentru a proteja și sprijini copiii care suferă de abuzuri sau violență. Pentru a asigura o abordare coerentă și eficace a violenței asupra copilului este esențial ca autoritățile, profesioniștii din domeniul social și membrii comunității să colaboreze și să acționeze împreună în identificarea, raportarea și combaterea acestui fenomen grav. Cunoașterea procedurilor și resurselor disponibile pentru semnalare este un prim pas în asigurarea sănătății și securității copiilor

vulnerabili. Astfel, este responsabilitatea noastră să fim vigilenți și să intervenim în mod prompt în situațiile de violență asupra copiilor, pentru a le oferi un mediu sigur și sănătos în care să crească și să se dezvolte armonios.

Nu în ultimul rând, la nivel național sunt necesare campanii atractive de informare cu privire la existența și scopul telefonului unic de urgență – 119 Telefonul Copilului pentru a spori încrederea în acest serviciu public, astfel încât toți copiii care au nevoie de sprijin din partea unei autorități a statului să aibă încredere ca să apeleze numărul 119.

Așadar, ocrotirea copiilor este obligatorie într-o țară în care au trecut două decenii de la aderarea la NATO și în 17 de la accesarea în UE pentru că „indivizii au nevoie de sprijinul și asistența societății în care trăiesc”⁷, mai ales copiii din mediile dezavantajate, din mediul rural, copiii lăsați în grija statului sau elevii aflați la limita subzistenței. Reazemul lor nu poate apărea din neant, de aceea e necesar un efort colectiv, în care drepturile și libertățile copiilor sunt puse mai presus decât orice, iar dacă interesul superior al copilului prevede contrariul, atunci acest deziderat trebuie să primeze, indiferent de presiunile unor actori biologici sau ai altor persoane care nu vor să investească în educația singurului minor pe care îl întreține.

Bibliografie:

1. Constituția României, 2003.
2. Convenția Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului, 1989.
3. Legea 272/2004.
4. Ordonanța de urgență nr. 105/2021 privind aprobarea și implementarea Programului național de suport pentru copii, în contextul pandemiei de COVID-19 – „Din grijă pentru copii”.
5. Hotărârea nr. 49/2011 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie și a Metodologiei de intervenție multidisciplinară și interinstituțională privind copiii exploatați și aflați în situații de risc de exploatare prin muncă, copiii victime ale traficului de persoane, precum și copiii români migranți victime ale altor forme de violență pe teritoriul altor state.

⁷ Sam Goldstein, Handbook of Resilience in Children, New York: Springer, 2006, p. 32.

6. Ordinul de Ministru nr. 25/2019 privind aprobarea standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale de tip rezidențial destinate copiilor din sistemul de protecție specială.
7. Recomandarea CM/Rec(2011)12 a Comitetului de Miniștri către Statele Membre privind drepturile copiilor și serviciile sociale în beneficiul copiilor și al familiilor.
8. Alexandrescu, Vlad. Copiii lui Irod: Raport moral asupra copiilor lăsați în grija statului. București: Editura Humanitas, 2019.
9. Friedlaender, Salomo. Kant for Children. Austin: De Gruyter, 2024.
10. Goldstein, Sam. Handbook of Resilience in Children. New York: Springer, 2006.
11. Mukhopadhyay, Marmar. Academic Leadership: Enhancing School Effectiveness. London: Routledge, 2023, p. 169.
12. Stănculescu, Manuela. Grigoraș, Vlad. Teșliuc, Emil. Pop, Voichița. România: Copiii din sistemul de protecție a copilului – 2014. București: Editura Alpha MDN, 2016.
13. Strandell, Helene. Wolff, Pascal. Key Figures on Europe. Statistics Illustrated: 2020 Edition. Charleroi: Publications Office of the EU, 2021.